

Posudek vedoucího diplomové práce

Autorka: Josef Šmída

Název práce: Argentina a Uruguay: Okolnosti a příčiny (ne)úspěchu guerill v reálné politice státu

Předložená diplomová práce kvalitativně srovnává dvě městská gerilová hnutí a Argentině a Uruguayi, Montoneros a Tupamaros. I přes některé podobnosti byl jejich dopad na politiku v následném demokratickém období odlišný. I proto si autor stanoví relevantní cíl výzkumu: „Cílem této práce je objasnit příčiny a okolnosti úspěchu guerill v reálné politice států Argentiny a Uruguaye.“ (s. 14)

Struktura práce je s výhradami přiměřená deklarovaným cílům. Je například škoda, že se autor nepokusil o nějaké ambicióznější teoretické uchopení problému. Teoretická východiska jsou tak rozprostřena v průběhu celého textu, ale nejsou nikde systematizována. Navíc spíše jedná o různě teoretické typologie, konceptualizace a definice, které pak autor ihned poměruje se svými dvěma případy. Nejedná se tedy o kauzální teorie s ambicí vysvětlovat. I tak však jsou některé z těchto teoretických úvah nosné a autor s nimi účelně pracuje. Úvod práce není příliš šťastně strukturovaný. Místo aby autor nejprve představil vlastní výzkum, seznamuje čtenáře na prvních stranách s povrchními podobnostmi Argentina a Uruguaye. Není jasné, proč historická kapitola je až třetí kapitolou a je zařazena téměř na konci (od s. 103).

Je chvályhodné, že autor zčásti vycházel z dat získaných rozhovory s 10 experty, které provedl během svého semestrálního studijního pobytu v Argentině. Na druhé straně je škoda, že většina těchto expertů nikdy nepůsobila ve strukturách obou geril a většinou se jedná o argentinské a uruguajské akademiky.

Text práce je nestandardně dlouhý vzhledem k diplomovým pracím. To je na jedné straně jistě odrazem pečlivé práce s literaturou, samotnou analýzou atp. Na druhé straně jsou v textu výrazné rezervy: výrazné zestručnění a zkrácení by nijak neuškodilo celkovému obsahu. Na mnoha místech je čtenář konfrontován s velmi obecnými výroky a pasážemi, jejichž přínos je sporný a relevance pro práci nulová či nízká.

Analyticky autor využívá tzv. Millovu metodu rozdílu, která by měla přispět k určení kauzálních souvislostí vysvětlovaného důsledku (ne/úspěch gerily). Na jedné straně je chvályhodné, že autor svou diskusi zarámoval do této systematické metody. Na druhé straně se ochudil o hlavní přednost této metody: možnost eliminovat soupeřící vysvětlení. Dvě alternativní vysvětlení (s. 18-19), které autor následně eliminuje (skutečnost, že obě organizace byly městskými gerilami a že se jedná o země *conco sur*) jsou poměrně triviální výroky. Autor by se touto metodou jistě mohl pustit do ambicióznějšího vymezení vůči jiným teoretickým přístupům vysvětlujícím politický úspěch geril. Je škoda, že této možnosti nevyužil a aplikace Millovy metody rozdílu zůstala pouze proklamací bez reálnějšího obsahu.

I tak však autor alespoň částečně svůj deklarovaný cíl naplňuje. Tím, že se snaží o sledování vývoje obou hnutí v teoretické i historické perspektivě, nabývá jeho hlavní vysvětlení rozdílného úspěchu obou geril (v zásadě role represe obou režimů a politické násilí) konkrétnějších obrysů.

Z těchto důvodů práci ***doporučuji*** k obhajobě.

Mgr. Karel Kouba, M.A., Ph.D.

Hradec Králové, 17. 1. 2016